

мало б бути інакше! Тим більше, що на окупованій території діє такий собі невизнаний «донецький національний університет днр». Пресс-служба ДонНУ у Вінниці час від часу має пояснювати, що вони не мають до того утворення ніякого відношення. Хоча логічно було б мати просто Донецький національний університет імені Василя Стуса. Це зняло б всі питання щодо так званого «ДонНУ ДНР»! Лише влітку 2016 року це питання вдалося нарешті вирішити.

Отже, якщо слідувати за логікою стрімкого розгортання подій і формуванням нової соціокультурної реальності, можна говорити про те, що динаміка цих процесів дає добру надію на відновлення і збереження цілісності України у майбутньому. Проте цей процес в Україні, на відміну від країн Центрально-Східної Європи, стримується низкою чинників: досить сильними позиціями регіональних субідентичностей, що мають різні ціннісні доміанти; низьким рівнем міжрегіональної взаємодії в соціокультурній сфері; недостатнім рівнем розвитку вітчизняної культури, формуванням історичної пам'яті, здійсненням патріотичного виховання; негативним впливом російських медіа, наявністю сталої пострадянської ідентичності; певними особливостями ментальності українців (індивідуалізм, конформізм); посиленням процесів відчуження, головне, російською агресією, що триває.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» Офіційний портал Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/317-19>
2. Москаль обіцяє не церемонитись із противниками декомунізації. Укрінформ. Мультимедійна платформа іномовлення України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua/rubric-politycs/1966062-moskal-obicae-ne-ceremonitis-iz-protivnikami-dekomunizacii.html>

ДИСКРЕДИТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОУН-УПА СТАЛІНСЬКИМ ТОТАЛІТАРНИМ РЕЖИМОМ У 1940-Х РОКАХ

Харламов М. І.

Наприкінці 1942 року до керівництва СРСР у Москві дійшла інформація про розгортання на правобережній Україні збройного українського підпілля за повної підтримки місцевого населення. Центральному штабові партизанського руху СРСР була надана вказівка розпочати спеціальний план боротьби проти загонів, сформованих організацією українських націоналістів (ОУН). За пропозицією одного з керівників штабу партизанського руху було прийнято рішення про

передислокацію з початку 1943 року частини радянських більшовицьких партизанських загонів з території Росії та Білорусі з метою перешкоджання діяльності націоналістичних формувань українців на території Волині, Полісся та Галичини.

З 1943 року розпочинається цілеспрямоване та регулярне проникнення більшовицьких партизанських загонів на територію Правобережжя. Завданням цих бойових з'єднань було повідомляти керівництву спеціальних силових відомств СРСР про діяльність українського національного підпілля, а також злочинною діяльністю компрометувати український національно-визвольний рух, допомагати у ліквідації учасників вітчизняного патріотичного підпілля, спрямовуючи основний удар на його керівників. У партизанських загонах, контрольованих з Москви, починають формуватися спецвідділи, що діяли під виглядом бойових підрозділів ОУН-УПА, які мали займатися грабунками, гвалтом та вбивствами, перекладаючи усю провину на реальних учасників українського патріотичного руху.

У тому числі, тут необхідно згадати провокаційну діяльність групи підготовлених диверсантів на Волині під командуванням Д. Медведєва, що допомагала радянському розвідникові-терористу М. Кузнецову. Ця людина, здійснюючи замах на германських високопосадовців, залишала на місці вбивства списки українських націоналістів (їх згодом піддавали репресіям), вигукувала гасло «Слава Україні». Після захоплення бійцями ОУН-УПА, Кузнецов видав усі секрети диверсійної радянської групи, що діяла під виглядом повстанців-патріотів.

Після завершення другої світової війни у процесі ліквідації підпілля ОУН-УПА органами радянської держбезпеки масово використовувалися спеціальні групи під виглядом воїнів української повстанської армії. Такі утворення дуже часто створювалися з числа колишніх учасників збройної боротьби на боці ОУН, вони досконало знали правила поведінки у підпіллі, методи допитів у службі безпеки українського воїнства, щоб спецгрупа радянських диверсантів могла себе видавати за один з керівних центрів ОУН-УПА та діяти від його імені.

Спецгрупа була бойовою одиницею у кількості від 3 до 50 осіб. Ці групи виконували перевірку оперативних даних стосовно осіб, причетних до українського національного підпілля, їх захоплення, одержання свідчень від захоплених лідерів ОУН-УПА шляхом допиту їх від імені псевдослужби безпеки, переконання нестійких членів українського підпілля і схиляння їх до явки з повинною, здійснювали резонансні злочини проти місцевого населення з метою дискредитації українського національного руху. Наприкінці 1945 року органами радянської держбезпеки на українських землях використовувалося близько 150 груп із загальною кількістю 1800 осіб. На початок 1950 року їх залишилося 19 підрозділів кількістю 130 осіб.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Білько Д. В. – науковий співробітник Дружківського історико-художнього музею.

Богуненко В. О. – магістр історії, зберігач фондів Часівоярського промислового історико-краєзнавчого музею.

Власов Н. – здобувач ОС «бакалавр» Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Головіна М. – здобувач ОС «магістр» Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Гордієнко А. – здобувач ОС «магістр» Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Дідкова В. – здобувач ОС «магістр» Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Докашенко В. М. – доктор історичних наук, професор кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Докашенко Г. П. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Євсеєнко О. С. – магістр історії.

Євсеєнко С. А. – кандидат історичних наук, доцент кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Касьянова Н. М. – докторант Національно-педагогічного університету ім. Драгоманова (м. Київ), кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України ДонНУ ім. В. Стуса (м. Вінниця).

Комар Я. В. – кандидат історичних наук, доцент кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Концур В. В. – кандидат історичних наук, доцент кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Концур М. М. – здобувач ОС «бакалавр» Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Кротова І. – здобувач ОС «магістр» Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Лисенко І. – магістр Центру дослідження конфліктів, Марбурзький університет імені Філіппа (Німеччина).

Мосієць О. В. – викладач кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).

Муратова О. В. – старший викладач кафедри української філології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Бахмут).